

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ Γ' (4/6/ 2024)

Θέμα Α.

A1. Υποθέτουμε ότι $f(a) < f(\beta)$ Τότε θα ισχύει $f(a) < \zeta < f(\beta)$.

Θεωρούμε τη συνάρτηση $g(x) = f(x) - \zeta$, $x \in [a, \beta]$.

Τότε ι) Η g είναι συνεχής στο $[a, \beta]$ και

ιι) $g(a)g(\beta) < 0$ αφού $g(a) = f(a) - \zeta < 0$ και $g(\beta) = f(\beta) - \zeta > 0$

Επομένως σύμφωνα με το θεώρημα Bolzano υπάρχει $x_0 \in (a, \beta)$ τέτοιο, ώστε

$$g(x_0) = f(x_0) - \zeta = 0 \Leftrightarrow f(x_0) = \zeta$$

A2. Έστω f συνεχής στο Δ και παραγωγίσιμη στο εσωτερικό του Δ . Θα λέμε ότι η f στρέφει τα κοίλα προς τα άνω ή είναι κυρτή στο Δ , αν η f' είναι γνησίως αύξουσα στο εσωτερικό του Δ

A3 Έστω f μια συνεχής συνάρτηση σε ένα διάστημα $[a, \beta]$

Αν G είναι μια παράγουσα της f στο $[a, \beta]$ τότε

$$\int_a^\beta f(t) dt = G(\beta) - G(a)$$

A4 α) Σωστό Β) Σωστό Γ) Λάθος Δ) Λάθος Ε) Σωστό

Θέμα Β

B1 $f = \frac{g}{h}$: Πρέπει $h(x) \neq 0 \Leftrightarrow \sqrt{x} - \frac{1}{\sqrt{x}} \neq 0 \Leftrightarrow \sqrt{x^2} \neq 1 \Leftrightarrow x \neq 1$ και

$$A_f = A_{g/h} = A_g \cap A_h \text{ με } x \neq 1 = (1, +\infty)$$

$$\text{Με } f(x) = \frac{g(x)}{h(x)} = \frac{\sqrt{x} + \frac{1}{\sqrt{x}}}{\sqrt{x} - \frac{1}{\sqrt{x}}} = \frac{\frac{x+1}{\sqrt{x}}}{\frac{x-1}{\sqrt{x}}} = \frac{x+1}{x-1}, \quad x > 1$$

$$r = g \cdot h : A_r = A_{gh} = A_g \cap A_h = [1, +\infty)$$

$$r(x) = g(x) \cdot h(x) = \left(\sqrt{x} + \frac{1}{\sqrt{x}}\right) \left(\sqrt{x} - \frac{1}{\sqrt{x}}\right) = x - \frac{1}{x}, \quad x \geq 1$$

B2 Α τρόπος

$$f(x_1) = f(x_2) \Leftrightarrow \frac{x_1 + 1}{x_1 - 1} = \frac{x_2 + 1}{x_2 - 1} \Leftrightarrow (x_2 + 1)(x_2 - 1) = (x_1 - 1)(x_2 - 1)$$

$$\Leftrightarrow x_1 x_2 - x_1 + x_2 - 1 = x_1 x_2 + x_1 - x_2 - 1 \Leftrightarrow 2x_1 = 2x_2 \Leftrightarrow x_1 = x_2$$

Άρα η f είναι 1-1, άρα αντιστρέφεται

B τρόπος

$$f'(x) = \frac{-2}{(x-1)^2} < 0 ; \text{Άρα η } f \text{ φθίνουσα άρα 1-1.}$$

$$f((1, +\infty)) = \left(\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x), \lim_{x \rightarrow 1} f(x) \right) = (1, +\infty)$$

$$\text{Για } x > 1: f(x) = y \Leftrightarrow \frac{x+1}{x-1} = y \Leftrightarrow x+1 = y(x-1)$$

$$x+1 = yx - y \Leftrightarrow yx - x = y+1 \Leftrightarrow (y-1)x = y+1$$

$$x = \frac{y+1}{y-1}, y \neq 1 \text{ και } x > 1 \Leftrightarrow \frac{y+1}{y-1} > 1$$

$$\Leftrightarrow \frac{y+1 - (y-1)}{y-1} > 0 \Leftrightarrow \frac{2}{y-1} > 0$$

$$\Leftrightarrow y > 1$$

$$\text{Άρα } f^{-1}(y) = \frac{y+1}{y-1}, y > 1 \text{ οπότε } f^{-1}(x) = \frac{x+1}{x-1}, x > 1$$

Επειδή $A_f = A_{f^{-1}} = (1, +\infty)$ και $f^{-1}(x) = f(x)$. Για κάθε $x \in (1, +\infty)$ ισχύει ότι $f^{-1} = f$.

B3

$A_r = [1, +\infty)$ Και r συνεχής άρα η r δεν έχει κατακόρυφες ασύμπτωτες.

Πλαγιές οριζόντιες

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{r(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x - \frac{1}{x}}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(1 - \frac{1}{x^2} \right) = 1 = \lambda$$

$$\text{και } \lim_{x \rightarrow +\infty} (r(x) - 1 \cdot x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left[\left(x - \frac{1}{x} \right) - x \right] = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(-\frac{1}{x} \right) = 0 = \beta$$

Άρα η $(\varepsilon) y=x$ είναι ασύμπτωτη της γραφικής παράστασης της f στο $+\infty$

B4

Η εξίσωση $(f^{-1}(f(x)))^2 = 1 + 4r(x)$ ορίζεται για $x \in A_f \cap A_r$ δηλαδή όταν $x \in (1, +\infty)$

$$\text{Τότε ισοδύναμα προκύπτει: } x^2 = 1 + 4 \left(x - \frac{1}{x} \right) \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow x^2 = 1 + 4x - \frac{4}{x} \Leftrightarrow x^3 - 4x^2 - x + 4 = 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow x^2(x - 4) - (x - 4) = 0 \Leftrightarrow (x - 4)(x^2 - 1) = 0 \Leftrightarrow (x - 4)(x - 1)(x + 1) = 0$$

$x = 4$ δεκτή ή $x = 1$ απορρίπτεται ή $x = -1$ απορρίπτεται

Θέμα Γ

Γ1 $\lim_{x \rightarrow 2^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2^-} (-2x + 4 + e^\lambda) = -4 + 4 + e^\lambda = e^\lambda$

$$\lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2^+} (-x^2 + 4x - 3 + \lambda) = -4 + 8 - 3 + \lambda = 1 + \lambda$$

$$f(2) = 1 + \lambda$$

Επειδή f συνεχής στο 2 ισχύει $e^\lambda = 1 + \lambda \Leftrightarrow \lambda = 0$

αφού ισχύει ότι $e^x \geq x + 1$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ με την ισότητα να ισχύει μόνο για $x=0$

Γ2. $f(x) = \begin{cases} -2x + 5, & 0 \leq x < 2 \\ -x^2 + 4x - 3, & x \geq 2 \end{cases}$

Για κάθε $x \in (0, 2)$: $f'(x) = -2 < 0$

Για κάθε $x \in (2, +\infty)$: $f'(x) = -2(x - 2) < 0$ Άρα $f'(x) < 0$ για κάθε $x \in (0, 2) \cup (2, +\infty)$ και επειδή η f είναι συνεχής και στο 2 $\Rightarrow f \downarrow$ στο $[0, +\infty)$. Επομένως η f παρουσιάζει για $x=0$ μέγιστο το $f(0) = 5$

Γ3 i) $\lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{f(x) - f(2)}{x - 2} = \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{-2x + 5 - 1}{x - 2} = \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{-2(x - 2)}{x - 2} = -2$

$$\lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{f(x) - f(2)}{x - 2} = \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{-x^2 + 4x - 3 - 1}{x - 2} = \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{-(x - 2)^2}{x - 2} = 0$$

Άρα η f δεν είναι παραγωγίσιμη στο $x=3$ που ανήκει στο διάστημα $(0, 3)$ επομένως δεν ικανοποιεί τις υποθέσεις του θεωρήματος μέσης τιμής στο $[0, 3]$

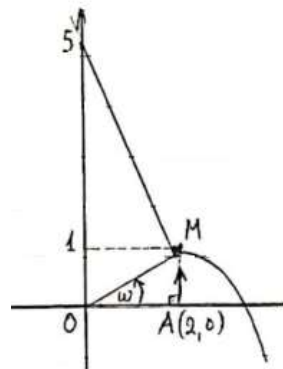
ii) Αρκεί να βρεθεί αν υπάρχει $\xi \in (0, 3)$ τέτοιο ώστε $f'(\xi) = \frac{f(3) - f(0)}{3 - 0} \Leftrightarrow f'(\xi) = \frac{-9 + 12 - 3 - 5}{3} \Leftrightarrow f'(5) = -\frac{5}{3}$

Για $\xi \in (0,2)$ είναι $f'(\xi) = -2 \neq -\frac{5}{3}$

Για $\xi \in (2,3)$ είναι $f'(\xi) = -\frac{5}{3} \Leftrightarrow -2\xi + 4 = -\frac{5}{3} \Leftrightarrow -2\xi = -\frac{17}{3}$

$\xi = \frac{17}{6}$ δεκτό

Γ4

Είναι $M(2, y), y \geq 0$ Στο τρίγωνο OAM ισχύει: $\varepsilon\varphi\omega = \frac{y}{2}$. Τη χρονική στιγμή t είναι $\varepsilon\varphi(\omega(t)) = \frac{y(t)}{2}$. Παραγωγίζω ως προς t

$$\frac{1}{\sigma\upsilon\nu^2(\omega t_0)} \cdot \omega'(t) = \frac{y'(t)}{2} \quad (1).$$

Τη χρονική στιγμή t_0 κατά την οποία το M συναντάει τη γραφική παράσταση της f στο σημείο $(-2, 1)$ θα ισχύει $(OM) = \sqrt{5}$ (από πυθαγόρειο θεώρημα) άρα $\sigma\upsilon\nu(\omega(t_0)) = \frac{2}{\sqrt{5}}$ και $y'(t_0) = v(t_0) = \frac{1}{2}$

μμ/sec

Από τη σχέση (1) για $t=t_0$

$$\frac{1}{\sigma\upsilon\nu^2 \omega(t_0)} \cdot \omega'(t_0) = \frac{y'(t_0)}{2} \Rightarrow \frac{5}{4} \cdot \omega(t_0) = \frac{1}{4} \Rightarrow \omega'(t_0) = \frac{1}{5} \text{ rad/sec}$$

ΘΕΜΑ Δ

Δ₁

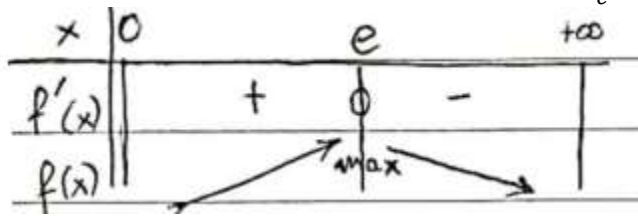
Για κάθε $x > 0$ είναι $f'(x) = \frac{(\ln x + ax)' \cdot x - (\ln x + ax) \cdot (x)'}{x^2}$

$$f'(x) = \frac{\left(\frac{1}{x} + a\right)x - \ln x - ax}{x^2} = \frac{1 - \ln x}{x^2}$$

$$f'(x) = 0 \Leftrightarrow x = e$$

$$f'(x) > 0 \Leftrightarrow 0 < x < e$$

Για $x = e$ η f παρουσιάζει μέγιστο το $f(e) = \frac{1}{e} + a$

Και από το σύνολο τιμών προκύπτει ότι $f_{\max} = 1 + \frac{1}{e}$, άρα $a = 1$.

$$\Delta_2 \cdot f(x) = \frac{x + \ln x}{x}, x > 0 \text{ Η } f \text{ συνεχής στο } \left[\frac{1}{2}, 1\right] \text{ ως πράξεις συνεχών με } f\left(\frac{1}{2}\right) = \frac{\frac{1}{2} + \ln \frac{1}{2}}{\frac{1}{2}} = 2\left(\frac{1}{2} + \ln 1 - \ln 2\right) = 1 - 2\ln 2 = \ln e - \ln 4 < 0$$

και $f(1) = 1 > 0$, άρα από θεώρημα Bolzano η εξίσωση $f(x)=0$ έχει λύση $x_0 \in \left(\frac{1}{2}, 1\right)$ Στο διάστημα $A_1 = (0, e]$ η $f \uparrow$ άρα η ρίζα είναι μοναδική

$$\text{Στο } A_2 = (e, +\infty), f(A_2) = \left(\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x), \lim_{x \rightarrow e^+} f(x)\right) = \left(\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\ln x + x}{x}, 1 + \frac{1}{e}\right) = \left(1, 1 + \frac{1}{e}\right)$$

$$\text{οπou } \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\ln x + x}{x} \stackrel{\text{DLH}}{=} \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\frac{1}{x} + 1}{1} = 1$$

Άρα $0 \notin f(A_2)$, επομένως δεν υπάρχει ρίζα της f στο A_2

$$\Delta 3. \text{ i) } f(4) = \frac{\ln 4 + 4}{4} = \frac{\ln 4}{4} + 1 = \frac{\ln 2^2}{4} + 1 = \frac{2\ln 2}{4} + 1 = \frac{\ln 2}{2} + 1$$

$$f(2) = \frac{\ln 2 + 2}{2} = \frac{\ln 2}{2} + 1$$

$$\text{Άρα } f(2) = f(4)$$

Το 2 είναι μοναδική λύση της $f(x)=f(2)$ στο A_1 λόγω μονοτονίας

Το 4 είναι μοναδική λύση της $f(x)=f(2)$ στο A_2 λόγω μονοτονίας

ii)

$$\begin{aligned} x > 0: \quad 2^x \leq x^2 &\Leftrightarrow \ln 2^x \leq \ln x^2 \Leftrightarrow x \cdot \ln 2 \leq 2\ln x \\ &\Leftrightarrow \frac{\ln x}{x} \geq \frac{\ln 2}{2} \Leftrightarrow \frac{\ln x}{x} + 1 \geq \frac{\ln 2}{2} + 1 \\ &\Leftrightarrow \frac{\ln x + x}{x} \geq \frac{\ln 2 + 2}{2} \Leftrightarrow f(x) \geq f(2) \end{aligned}$$

Και στο $A_1 = (0, e]$ η f αύξουσα άρα $f(x) \geq f(2) \Leftrightarrow 2 \leq x \leq e$

στο $A_2 = (e, +\infty)$ η φθινουσα f άρα $f(x) \geq f(2) \Leftrightarrow$

$$\Leftrightarrow f(x) \geq f(4) \Leftrightarrow x \leq 4$$

Δηλαδή $e < x \leq 4$

Άρα τελικά $x \in [2, 4]$

Δ4

Η g συνεχής στο ως πράξεις και συνθέση συνεχών*

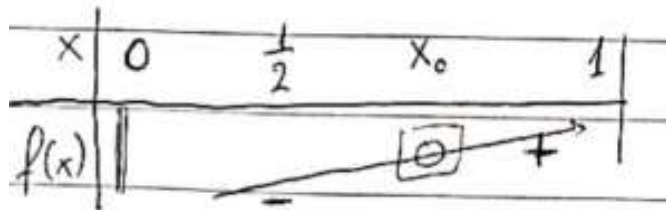
$$E(\Omega) = \int_{-\ln 2}^0 |g(x)| dx = \int_{-\ln 2}^0 |f(e^x)| \frac{1-x}{e^x} dx = \int_{\frac{1}{2}}^1 |f(u)| \frac{1-\ln u}{u^2} du$$

θέτω $e^x = u \Leftrightarrow x = \ln u$

$$u_1 = e^{-\ln 2} = \frac{1}{2}, dx = \frac{1}{u} du$$

$$u_2 = e^0 = 1$$

Αλλά

Οπότε το ολοκλήρωμα ισούται με $E(\Omega) = -\int_{\frac{1}{2}}^{x_0} f(u) \cdot f'(u) du + \int_{x_0}^1 f(u) f'(u) du$

$$= -\int_{\frac{1}{2}}^{x_0} \left(\frac{f^2(u)}{2}\right)' du + \int_{x_0}^1 \left(\frac{f^2(u)}{2}\right)' du$$

$$= -\frac{1}{2} [f^2(u)]_{\frac{1}{2}}^{x_0} + \frac{1}{2} [f^2(u)]_{x_0}^1 = -\frac{1}{2} \left(f^2(x_0) - f^2\left(\frac{1}{2}\right) \right) + \frac{1}{2} (f^2(1) - f^2(x_0))$$

$$= \frac{1}{2} f^2\left(\frac{1}{2}\right) + \frac{1}{2} f^2(1) = \frac{f^2\left(\frac{1}{2}\right) + f^2(1)}{2} = \frac{(1 - 2\ln 2)^2 + 1}{2}$$